

Keşan

Ticaret ve Sanayi Odası

Yunanistan Ülke Raporu

2021

*Ülke raporunda yer alan bilgiler ve tablolar T.C. Ticaret Bakanlığı resmi web sitesi

www.ticaret.gov.tr den alıntılar yapılarak, rapor hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

- 1. GENEL BİLGİLER**
- 2. GENEL EKONOMİK DURUM**
- 3. DIŞ TİCARET POLİTİKALARI ve UYGULAMALARI**
- 4. SEKTÖRLERE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER**
- 5. DIŞ TİCARET**
- 6. TÜRKİYE İLE TİCARET**

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Yunanistan Cumhuriyeti
Başkenti	Atina
Yüzölçümü	131.957 km ²
Nüfus	10.6 Milyon
Başlıca Şehirler	Selanik, Patra, Irakliyon, Volos, Larissa
Devlet Başkanı	Katerina Sakellaropoulou
Para Birimi	Avro

Kaynak: IMF

Üyesi Olduğu Başlıca Kuruluşlar

EU, UN, NATO, OECD, BSEC, FAO, IFC, ILO, IMF, IEA, UNESCO, HO, WTO, INTERPOL, IBRD, OSCE

Coğrafi Konum

Bulgaristan, Makedonya, Arnavutluk ve Türkiye ile sınır komşusu olan Yunanistan'ın yüzölçümü 131.957 km²'dir. Bu alanın yaklaşık %20'si sayıları 2.000'i bulan adalardan oluşmakta ve 200'e yakınında yerleşim bulunmaktadır. Sahil şeridi 15.000 km., toplam sınır uzunluğu 1.181 km. 'dir. Yunanistan'ın yaklaşık %80'i dağlık arazidir. 2000 m yüksekliği aşan 30 dolayında dağ bulunmaktadır. En yüksek noktası 2904m. ile Olympos dağdır. En uzun nehirleri Aliakmon (297 km), Achelos (220 km), Pinios (205 km) ve Meriç'tir (204 km.) Toplam uzunluğu 490 km. olan Meriç nehri aynı zamanda Türkiye ile Yunanistan arasındaki sınırı ayırmakta olup, 204 km'lik kısım Yunanistan topraklarındaki uzunluktur. Genelinde Akdeniz iklimi hâkimdir.

Nüfus ve İstihdam

Yunan nüfusunun etnik yapısı giderek artan sayıda mülteci ve göçmenlerin ülkeye akın etmesiyle değişmektedir. Ülkenin nüfusu 10,6 milyondur.

Son dönemlerde sayıları bir milyona yaklaşan göçmen ve mülteci Yunanistan'a yerleşmiş bulunmaktadır. Ülkeye Ortadoğu ve Afrika kıtasından, Çin ve Doğu Avrupa ülkelerinden göç olmaktadır. Avrupa'nın diğer ülkelerinde olduğu gibi Yunanistan'da nüfus giderek yaşlanmaktadır. Yunanistan'ın orta ve uzun vadede karşı karşıya kalacağı en önemli sorunların başında "nüfusun yaşlanması" gelmektedir.

Göç dışı rakamlara bakıldığında 10 milyonluk Yunanlı sayısı doğal ölümlerle azalmakta ve ülkedeki yaş ortalaması sürekli yükselmektedir. Büyük şehirlerdeki Arnavut mahalleleri ve Batı Trakya dışında ülke nüfusu artık geri döndürülemez biçimde düşmektedir. Birçok bölgede yaş ortalaması 50'nin üstündedir. Yunanistan her yıl ortalama 200 bin kürtajla bu alanda AB şampiyonudur ve bu rakam doğum sayısının iki mislidir. Doğurganlık oranı çok düşüktür.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2020 yılında %16 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 9. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. (Güney Afrika Cum. %34 ile 1.)

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında 32. sıradadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	205,35	189,26	211,65	224,89	236,24	246,64	257,17	267,02
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	1,9	-8,2	6,5	4,6	2,6	1,8	1,5	1,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	19 147	17 657	19 827	21 155	22 314	23 393	24 492	25 535
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	0,5	-1,3	-0,1	0,4	1,1	1,6	1,9	1,9
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	-2,2	-7,4	-7,4	-5,1	-4,9	-4,4	-3,9	-3,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	17,3	16,4	15,8	14,6	13,1	11,9	11,6	11,7
Nüfus (milyon)	10,73	10,72	10,67	10,63	10,59	10,54	10,5	10,46

Kaynak: IMF

1981 yılında Avrupa Birliğine dahil olan Yunanistan'ın Avrupa Para Birliği (Eurozone)'ne girdiği 2001 yılından bu yana kamu borcu ve bütçe açığının olması ve parasal birliğe giriş kriteri olan Maastricht Kriterlerini en başından beri karşılayamaması nedeniyle Birlik içerisinde tartışma konusu olmuştur. Ekonomik kriz ile beraber bütçe açığı ve kamu borç stoku daha da artmış; kamu harcamaları, sosyal güvenlik alanındaki sistemik sıkıntılar kronikleşen bir hal almaya başlamıştır.

Krizin derinleşmesiyle Yunanistan; AB ve uluslararası kuruluşlardan finansal yardım talebinde bulunmuştur. İlki 2010 yılında kullanılmaya başlayan toplam 3 adet kurtarma paketi ile Yunanistan'a Avrupa Birliği'nden toplam 256,6 milyar Avro, IMF'den yaklaşık 32 milyar Avro mali yardım sağlanmıştır.

Krizi atlatabilmek; AB ve IMF'den alınan yardım paketlerinin koşullarını sağlayabilmek doğrultusunda alınan kemer sıkma önlemleri özellikle 2015 yılının ikinci yarısından itibaren daha ileri seviyeye taşınmıştır.

Yunanistan'da hâlihazırda kamu sektörü; devam etmekte olan özelleştirme programına rağmen ekonomideki en önemli aktördür. Özelleştirme girişimlerinde politik ve bürokratik süreçler uzamakta, özelleştirme projeleri hızlı şekilde gerçekleştirilememektedir. GSYİH'nin payı olarak, Yunanistan'ın kamu borç stoku 2021'de GSYİH'nin %194'ü ile avro bölgesinin en büyüğüdür.

Ülkenin ekonomisinin , başta turizm ve deniz taşımacılığı olmak üzere hizmet ihracatına önemli ölçüde bağımlı olması nedeniyle 2010 yılından beri süregelen borç krizine ek bir yük getirmiştir.

2021 yılında cari fiyatlara göre, 212 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nin 2022 yılında 225 milyar dolar olması beklenmekte ve 2021 yılında sabit fiyatlara göre %6,5 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2022 yılında %4,6 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Yunanistan, cari fiyatlara göre, 2021 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 51. büyük ekonomisidir. Ayrıca 2021 yılı cari fiyatlarına göre, 19.827 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 47. sırada yer almaktadır.

2019 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı %4, sanayi sektörünün payı %15 ve hizmetler sektörünün %68dir.

İnsani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Yunanistan 32. sırada, ekonomik serbestlik endeksine göre 178 ülke arasında 96., küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 59. sırada, iş yapma kolaylığı açısından 191 ülke arasında 79. sıradadır.

3. DIŞ TİCARET POLİTİKALARI ve UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı Yunanistan Avrupa Birliği(AB) ve Dünya Ticaret Örgütü(DTÖ) üyesi olup, uluslararası ticaret politikası kurallarına bağlı bir ülkedir. 1981 yılından beri AB üyesi olan Yunanistan'da dış ticaret, AB ortak mevzuatına göre yürütülmektedir. Özellikle, 952/2013 sayılı AB Tüzüğü ile yürürlüğe giren Birlik Gümrük Yasası Yunanistan için de

temel düzenlemedir. İlave olarak, 2960/2001 sayılı Ulusal Gümrük Yasası; gümrük prosedürlerine, gümrük vergisi değerlendirmelerine ve tahsiline, gümrük ihlallerine uygulanacak yaptırımlara ilişkin özel kuralları düzenlemektedir. Ayrıca, Ortak Gümrük tarifesi, Entegre Tarife (TARIC) ile birlikte AB ülkeleri dışından gelen mallara uygulanır. AB içinde serbest dolaşımda olan mallar, iç pazarın kurallarına ve Ortak Ticaret Politikasının belirli ilkelerine uyumlu olmak zorundadır. Ayrıca, Birlik Gümrük Yasası hükümlerini uygulayan AB düzenlemeleri, Yunanistan'ın kuralları diğer AB ülkeleri ile birlik içerisinde uygulamasını garanti altına almıştır.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelere ithalatta ortak kuralları uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda: AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir. (https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri başvurularına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir. (<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>)

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir: (<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetimin sağlanmasını teşvik üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>)

bulunmamakta, dış ticaret alanındaki ulusal mevzuat AB direktiflerinin ulusal mevzuata uygulanması ile yürütülmektedir. AB'nin bir üyesi olarak Yunanistan, Ortak Dış Ticaret politikası gereği, AB'nin üçüncü ülkelerle yaptığı anlaşmaları üstlenmektedir. Bu çerçevede EFTA Ülkeleri, Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Akdeniz Ülkeleri, Meksika ve Şili gibi AB'nin STA imzaladığı ülkelerle serbest ticaret anlaşması hükümleri geçerlidir.

Usul açısından bakıldığında, gümrük vergileri Yunanistan Vergi Usul Kanunu'nun (4174/2013 Sayılı Kanun) uygulama kapsamına girmemektedir. Sonuç olarak, gümrük prosedürleri ve işleyiş, belirli Bakanlık Kararnameleri ve idari kararlarla düzenlenmektedir. Bu durum ise, düzenlemelerin sıklıkla değiştirilmesi, ikamesi, ya da karmaşıklığa yol açmaktadır.

Yunanistan'ın AB'ye girmesinin ardından sınır ötesi ticaret artık sıkı kontrollere tabi bulunmamaktadır. AB ülkelerinde ikamet edenler arasındaki ticaret ithalat veya ihracat olarak kabul edilmemekte, bu nedenle bu tür işlemler gümrük vergisine tabi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, AB içi ticaret bağlamında, halen bazı malların ticareti ya yasaktır ya da belirli formalitelere tabidir (örneğin, insan kullanımına yönelik ilaçlar, atıklar, bitkiler veya canlı hayvanlar vb.) Yunanistan, ayrıca genetiği değiştirilmiş ürünlere de facto yasak uygulamaktadır.

Ayrıca, AB düzenleyici çerçevesi, başta tarım ve balıkçılık ürünleri olmak üzere çeşitli malların ithalatına ilişkin özel prosedürler öngörmektedir. Tarım ürünleri ticaretinde AB'nin Ortak Tarım Politikaları çerçevesinde ortak piyasa düzenlemeleri uygulanmakta olup sanayi ürünlerinde AB içerisinde ortak düzenlemeye tabi malların ithalatında sağlık, çevre ve güvenlik koşullarına uygunluk şartı aranmaktadır. Bu çerçevede Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Tarımsal Kalkınma ve Gıda Bakanlığı tarafından piyasa gözetimi ilkeleri çerçevesinde kontroller uygulanmaktadır.

AB üyesi olmayan ülkelere yapılan ihracatlar petrol ve gaz hariç miktar kısıtlamalarından muaftır. Ayrıca tehlikeli kimyasalların ve pestisitlerin ihracat ve ithalatında özel kurallar söz konusudur.

İthalat vergileri, özellikle mamul mallar için nispeten düşüktür. Bununla birlikte, tekstil ve giyim ürünleri ile gıda işleme sanayi ürünleri, özellikle yüksek vergiler ve tarife kotaları başta olmak üzere, halen koruyucu önlemlere tabidir. Ayrıca, Avrupa Birliği tarafından imzalanan çok sayıda ikili ve çok taraflı anlaşma, Yunanistan ithalatına uygulanabilir.

Yunanistan'a ürün ithal etmek için standart KDV oranı %24 iken, bazı ürünlere indirimli KDV oranı (%13 ve %6) uygulanır. KDV, malların değeri, uluslararası nakliye masrafları, sigorta ve varsa ithalat vergisinin toplamı üzerinden hesaplanır. Yunanistan, Birlik Gümrük Yasası tarafından belirlenen, transit prosedürü, gümrük antreposu, dahilde işleme, geçici ithalat, gümrük kontrolü altında işleme ve bir serbest bölgeye veya antrepoya çekme gibi askıda tutulan gümrük prosedürlerini gerçekleştirmektedir.

Yunanistan'a yapılacak ihracatta gümrük otoritesine ibraz edilmesi zorunlu olan belgeler; gümrük beyannamesi, fatura, gerekli olduğu hallerde çeki listesi, menşe (orijin) belgesi, ithalat iznidir.

Ayrıca standartlar bakımından ihracatta AB ülkeleri tarafından verilen ve AB Standartlarına göre akredite olan kurumlarca düzenlenen belgeler otomatik olarak kabul edilmektedir.

İthalatta haksız rekabeti önleyici anti-damping ve anti-sübvansiyon tedbirleri AB düzeyinde ve AB Komisyonu kararları çerçevesinde uygulanmaktadır. İthalatta KDV, piyasa fiyatı ve gümrük vergisi üzerinden tahsil edilmekte ve gümrük vergisinin matrahı AB Komisyonu direktiflerince DTÖ Gümrük Kıymet Kodu hükümlerine paralel olarak belirlenmektedir.

AB tarafından ülkemize yönelik uygulanan anti-damping önlem ve soruşturmaları Ticaret Bakanlığı'nın web sayfasından (T.C. Ticaret Bakanlığı) güncel olarak takip edilebilmektedir.

Öte yandan, 2021 yılsonu itibariyle ülkemizin Yunanistan'a dönük uygulamakta olduğu damping ve sübvansiyon önlemleri şu ürünlerdedir:

1. Mensucat- Sentetik filamenten
2. Mensucat- Sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş
3. Menteşeler askılıklar (mobilya)
4. Borular- Rafine edilmiş bakırdan

Ülkemizin Yunanistan'dan ithalata dönük uygulamakta olduğu korunma önlemleri güncel olarak Ticaret Bakanlığı'nın web sayfasından (<https://ticaret.gov.tr/ithalat/ticaret-politikasi-savunmaaraclari/korunma-onlemleri/yururlukteki-onlemler>) takip edilebilmektedir.

Gümrük Vergileri

AB ile Ortak Dış Ticaret Politikası uygulayan Yunanistan AB üyesi ülkelerle olan ticaretinde her tür gümrük vergisi, eş etkili vergi, miktar kısıtlamaları ve benzeri sınırlamaları kaldırmış olup, üçüncü ülkelere olan ithalatında Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaktadır.

Türkiye ile Yunanistan arasında ise; AB ile Türkiye arasında 01 Ocak 1996 tarihinden beri uygulanmakta olan 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca sanayi ürünlerinde herhangi bir gümrük vergisi olmayıp, sadece tarım ürünlerinin ihracat ve ithalatında gümrük vergisi uygulaması bulunmaktadır.

Yunanistan'a yapılan ithalatlara uygulanan vergi oranları tipik olarak %0 ile %17 arasında değişmektedir. Bazı mallar, menşe ülkeye bağlı olarak, anti-damping veya telafi edici amaçlar için ek vergilere tabi olabilir. Gümrük vergisi, ithal edilen malın CIF değerine göre hesaplanır.

Yunanistan'da gümrük vergileri ve diğer gümrük konularından sorumlu otorite Bağımsız Kamu Gelirleri Kurumu (AADE)'dur.

AB'nin Entegre Gümrük Tarifesi (TARIC), AB Gümrük Birliğine ithal edilen ürünlere uygulanan çeşitli kuralları göstermektedir. Yunanistan'a ihracatta gerekli prosedür ve vergiler için Avrupa Komisyonu'nun TARIC TARIC Consultation (europa.eu) ve Access2Markets Welcome home page (europa.eu) internet sayfaları takip edilebilir.

İç Vergiler ve Oranları

Yunanistan'da vergi uygulamaları Anayasa ve kanunlarla düzenlenmiştir. Yunanistan'daki belli başlı vergi kategorileri;

Gelirlerden alınan vergiler: Gerçek kişilerden alınan gelir vergisi ve tüzel kişilerden alınan kurumlar vergisidir. Gelirlerden alınan vergi kategorisinde, gemilerin vergilendirilmesi de yer almaktadır. Vergilendirme dönemi 12 aylık takvim yılı içerisinde kural olarak 30 Haziran ya da 31 Aralık'tır.

Gayrimenkul vergileri: Miras vergisi, gayrimenkul ediniminden doğan vergiler bu kategoridedir.

İşlem ya da tüketim vergileri: KDV, emlak transfer vergisi, ithalat vergisi, lüks tüketim malları üzerinden alınan vergiler, alkol ve tütün ürünlerinden alınan vergiler, araç vergileri vb. bu grupta yer almaktadır.

Yunanistan'da vergi sistemi Maliye Bakanlığı'nın yetkisindedir. Bakanlık bu yetkisini, Vergilendirme, Vergi Denetimi, Gümrük ve zel Vergiler, Mali Denetim ve Be ve demeler vb. Genel Müdürlükleri eliyle kullanmaktadır. En alt düzeyde ise, vergi daireleri ve gümrük ofisleri yükümlülerin doğrudan iletişimde olduğu birimlerdir.

Yunanistan'da gerçek ve tüzel kişiler 9 haneli vergi numarası (AFM) ile vergi işlemlerini gerçekleştirmektedirler. Bu vergi numarası şirketler tasfiye olana, gerçek kişiler vefat edene kadar geçerlidir.

Yunanistan'da hizmetler çoğunlukla vergilendirmeye tabidir. Bu nedenle, vergi kaçakçılığını önlemek üzere bürokratik uygulamalar getirilmiştir. Muhasebe kayıtlarının tutulması küçük işletmeler için dahi karmaşık olabilmektedir. Böylece, bireyler ve küçük işletmeler herhangi bir vergisel formalite hatasını engellemek üzere vergi danışmanları ya da muhasebecilerle çalışmaktadır.

şirketler; mali dönem içindeki her işlem ve faaliyete ilişkin bir muhasebe kaydı tutmak zorundadır. şirketin muhasebe sistemi, her malvarlığını, borçlarını ve öz kaynaklarını kayıt altına almalı ve bunlarda meydana gelen değişiklikleri içermelidir.

Yunanistan'da uygulanan vergiler konusunda detaylı bilgiye https://ec.europa.eu/taxation_customs/home_en) web sayfasından erişim sağlanabilmektedir.

Aşağıda bazı önemli vergiler ve oranları yer almaktadır:

Vergi Türü	Vergi Oranı	İstisnai Oran
Kurumlar Vergisi	%22	%29 (Yunan kredi kuruluşları)
KDV	%24	indirimli oran %13, süper indirimli oran %6 (Midilli, Sakız, Kos, Leros ve Samos'ta %30 indirimli oranlar geçerlidir; sırasıyla %17, %9, %4)
Stopaj Vergisi	%5	

Kurumlar Vergisi: Ülkede uygulanan standart kurumlar vergisi oranı 2007-2009 yıllarında %25, 2010 yılında %24, 2011-2012 yıllarında %20, 2013-2014 mali yılı için %26 iken, Yunanistan'ın kreditorleri ile yapılan anlaşmalar gereği 2015 yılı Temmuz ayında %29'a yükseltilmiş, 2019 yılı ortasında yaşanan hükümet değişikliğinin akabinde yeni hükümet tarafından önce %28'e, nihai olarak Aralık 2019'da %24'e düşürülmüştür. 2021 yılında getirilen düzenleme ile 2022 yılından itibaren uygulanmak üzere şirketler kurumlar vergisi oranı %22'ye düşürülmüştür. Bununla birlikte, Yunanistan'da yerleşik kredi kuruluşları ve yurtdışında yerleşik kredi kuruluşlarının Yunanistan'daki şubeleri %29 oranında vergilendirmeye devam edilmektedir.

KDV: Yunanistan'da mal ve hizmet alımları için uygulanan KDV oranında Temmuz 2015'de getirilen düzenleme ile standart KDV oranı önce %23 olarak belirlenmiş, 2016 yılında ise %24'e yükseltilmiştir. Bu oranın bazı mal ve hizmet gruplarında istisnaları söz konusudur: 1 Haziran 2019 tarihinden itibaren, unlu mamuller, sebze, bitkiler, tuz, sirke, balık gibi çok çeşitli gıda ürünlerinde ve otel konaklamalarda indirimli KDV oranı olan %13, elektrik ve doğal gazda ise süper indirimli KDV oranı %6 uygulanmaktadır. Bu mahiyette, indirimli KDV oranlarında uzun yıllar bölgesel uygulamalar da söz konusu olmuştur. Nihai durumda, Midilli, Sakız, Kos, Leros ve Samos'ta mal ve hizmetlerde %30 indirimli KDV oranı (sırasıyla %17, %9 ve %4) uygulanmaktadır.

Sermaye Vergisi: 1 Ekim 2021'den itibaren sermaye harcı, şirket kuruluş sermayesinden değil, ana sermaye artışları üzerinden %1 yerine %0,5 oranında alınacaktır.

Gayrimenkul Vergisi: Yunanistan'daki gayrimenkullere yıllık bazda uygulanır. Gayrimenkul vergisi, ana vergi ve ilave vergi olmak üzere ayrılır. Şirketlerde ilave gayrimenkul vergisi şirketin bütün gayrimenkullerinin vergi değeri üzerinden %0,55 oranında hesaplanır. Şirket tarafından kullanılan gayrimenkul %0,1 ilave vergiye tabidir.

Gayrimenkul Devir Vergisi ise, devredilen gayrimenkulün değeri üzerinden %3,09 oranında hesaplanır. Yeni emlak satışında, KDV ödemesi halinde gayrimenkul devir vergisi uygulanmaz.

Gerçek kişilerin elde ettikleri gelirler ise; gelir miktarına göre %9, %22, %28, %36 ya da %44 oranlarında kademeli vergilendirilir. Yıllık geliri 10.000 avronun altında olan gerçek kişiler %9, 40.000 avronun üzerinde olanlar ise %44 vergiye tabidirler.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar/Test/Muayene ve Belgelendirmeler

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için regülasyon ve direktiflerden oluşan ve AB'nin Resmi Gazetesi olan EURLEX'de yayımlanan teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, temel kuralları belirleyen genel mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik kurallarını ortak bir şekilde düzenlediği regülasyonlar ve direktifler (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) ile ortak bir düzenlemenin bulunmadığı üye ülkelerin kendi düzenlemelerini yaptığı mevzuattan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) oluşmaktadır.

Ülkemiz, 1996'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini

uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE işareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanıma dair kurallarını ve sektörel mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'de yenilenen sektörel mevzuatı da takip etmekte ve iç mevzuatına aktarmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak

AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO) yayınlanmaktadır. Sonuç olarak, Türkiye'nin AB ile uyum sağladığı

veya düzenlenmemiş alanda yer alan sektörlere ilişkin olarak Türk ürünlerinin ilave test/belgelendirmeye ihtiyaç

olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de üretilen ürünler, AB'de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyindedir.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı sorular için abteknik@ticaret.gov.tr adresinden irtibata geçilebilir.

Standartlar konusunda Yunanistan, AB tarafından uygulanan hükümlerin doğurduğu uygulamaları takip etmektedir. ISO 9000 yerel firmalardan aranırken ayrıca hükümet ihalelerinde de istenmektedir.

CE markası, malların Avrupa'da serbest dolaşımını sağlamak üzere kullanılan ve o malın AB mevzuatına uyumunu simgeleyen bir işarettir. CE Markası içeren mallar AB ile birlikte İzlanda, Liechtenstein ve Norveç'in de yer aldığı Avrupa Ekonomik Bölgesinde serbest satışa sunulabilmektedir. AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin Yunanistan'a ihraç edilebilmesi için, CE işareti zorunlu değil iken, bazı mallar için CE İşareti zorunludur. CE işareti bulundurma zorunluluğu taşıyan mallar, AB direktifleri ile spesifik olarak düzenlenmiştir. Bu işareti taşıması gerektiği halde taşımayan bir ürünün AB üyesi ülkelere ihracatı mümkün değildir.

CE İşareti, Avrupa Birliği'nin, teknik mevzuat uyumu çerçevesinde 1985 yılında benimsediği Yeni Yaklaşım Politikası kapsamında hazırlanan Yeni Yaklaşım Direktifleri içerisinde yer alan ürünlerle ilgili olup, ürünlerin AB'nin ilgili direktiflerine uygun olduğunu ve gerekli bütün uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden geçtiğini gösteren bir Birlik işaretidir. CE işareti, tüketiciye bir kalite güvencesi sağlamaz, yalnızca ürünün, asgari güvenlik koşullarına sahip olduğunu gösterir.

Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı

yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

Ürünlerin ilgili güvenlik şartlarına uygunluğunun denetimi genelde ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir. Ancak piyasaya arzından sonra da re'sen ya da şikayet üzerine kontroller yapılabilmektedir. İthalat denetimine ilişkin olarak, Yunan Devlet Laboratuvarı her türlü analiz için yetkilidir. Ayrıca, Yunan Standardizasyon Kurumu (ELOT), gıda ürünlerinin standartları ve piyasa güvenliği konularında Yunan Gıda Kurumu (EFET), ilaç ve ilaç benzeri mamullerin piyasaya sunumu ve denetimi konularında Yunan İlaç Kurumu (EOF) yetkilidir.

İthalatta zorunlu sevk öncesi inceleme uygulaması gıda ürünleri, tarım ürünleri, kimyasal ürünler, ilaç ürünleri gibi insan vücudu ile temasa geçen her tür ürün için gerekmektedir. İthalat denetiminde, gümrük bölgelerinde fiziki kontroller ağırlıklı olarak gıda ürünlerine yapılmaktadır. Gümrükte alınan numuneler Yunan Devlet Laboratuvarı'na gönderilerek analiz edilmektedir. Örneğin ülkemizden ihraç edilen kum midyesi Selanik Devlet Laboratuvarı'nda analiz edilmektedir. Kırmızı-beyaz et ve bunların yan ürünlerinin ithalinde, yalnızca AB tarafından onaylanmış üçüncü ülke tesislerinden gönderilmiş ürünlerin girişine izin verilmektedir. Ülkemizden Yunanistan'a söz konusu ürünlerin ithalatında, ancak AB tarafından onaylanmış firmaların sınırlı grup ürünlerinin girişine izin verilmektedir. Ayrıca yumurta ve yumurta ürünlerinin ülkeye ithalatında da ancak Avrupa Komisyonu'nun onaylı firmalar listesinde yer alan Türk firmalarının ihracat yapması mümkündür. Gıda gruplarına göre AB'ye ithalatına izin verilen firma listelerine aşağıdaki linkten erişim sağlanabilmektedir:

<https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/directory/publication/establishment/index#!/search?countryCode=TR&sort=country.translation>

Yunanistan süt ve süt ürünlerinin ithalatında, Avrupa Komisyonu'nun 2 Temmuz 2010 tarihli ve 605/2010 sayılı Regülasyonu uyarınca hareket etmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'den Yunanistan'a çiğ süt ve süt ürünleri ithalatı yasaktır. Benzer şekilde, Türkiye'den çiğ inek, çiğ koyun, çiğ keçi ve çiğ sığır sütünden imal edilen ve şap hastalığı riski olmayan belirli süt ürünlerinin de ithalatına izin verilmemektedir. Buna karşılık, gönderilen süt mamullerinin adı geçen regülasyonla belirlenmiş şap hastalığı riski olan ham sütün özellikli ısıtma ve sterilizasyon işlemlerinden geçirilmiş olması halinde bu süt mamullerinin ithalatına izin verilmektedir. Deniz ürünlerine ilişkin uygulama da ilgili AB direktifleri çerçevesinde, ülkemizde kurulu tesislerden yalnızca AB standartlarında üretim yapan ve bu şekilde AB'nin ithalata müsaade ettiği listeye alınanlar AB'ye ihracat yapabilmektedir. Kabuklu deniz ürünlerinin ithalatında toksin tahlili yapılmaktadır. Kurutulmuş gıda ithalatı ise, Yunan the

Supreme Chemical Laboratory'nin yapmış olduğu aflatoxin testinin limitlerinin altında olması halinde yapılabilir.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Yunanistan, tarım ürünlerinde bölgesel yüklemeler yerine her bir yükleme için test yapmada ısrar etmektedir.

Yunanistan'a tohum ithalatında, öncelikle o tohum türünün, 'European Variety Catalogue' listesinde yer alması gerekmektedir. Eğer yer almıyorsa, Yunan Milli Katoloğuna (National Catalogue of Greece) kaydettirilmeli ve ayrıca türüne ve özelliklerine bağlı olarak 2-3 yıl sürebilecek bir testin de yapılmasının gerekli olduğu bilinmelidir.

Bu noktada, ülkemiz ile Yunanistan arasında 30 Haziran 2005 tarihinde imzalanmış Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi ve Test alanında İşbirliği Anlaşması bulunmaktadır.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Tüm AB üyesi ülkelerde olduğu gibi insan ve çevre sağlığı ile ürün güvenliği gerekçesiyle uyulması gereken CE işareti vb. gibi kurallar bulunmaktadır.

Ürünlerin etiketlenmesi ve paketlenmesine ilişkin standartlarda, Yunanca etiket, miktar ve üretimson kullanım tarihlerinin belirtilmesi gibi çeşitli zorunluluklar bulunmaktadır.

Teknik Engeller

Yunanistan tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye www.teknikengel.gov.tr sitesinden erişilebilmektedir.

Ticaret serbestisi bulunan Yunanistan'da ithalat için herhangi bir izne ya da lisansa gerek yoktur. Ancak, bazı ürünler için Yunanistan'a giriş yapabilecekleri ihtisas gümrükleri ve limanlar belirlenmiştir. Su ürünleri, canlı hayvan ve et ürünleri ile bazı tarımsal ürünlerde ise; Sağlık Bakanlığı'nın uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Yunanistan'da AB dışı ülkelere yapılan ithalatta, AB'nin ortak gümrük tarifesi ile kural ve kısıtlamaları aynen uygulanmaktadır. Topluluğun Entegre Gümrük Tarifesi – TARIC – AB Gümrük Birliğine ithal edilen ürünlere uygulanan çeşitli kuralları göstermektedir.

Yunanistan'a ihracatta gerekli belge ve prosedürler için Avrupa Komisyonu'nun Access2Markets sayfası takip edilmelidir (<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/homeweb>).

Türkiye'den taze sebze ve meyve ihracatında karantina kontrolleri uygulanmaktadır. Karantina kontrollerinin adalarda yapılamaması ciddi maliyet artışı ve zaman kaybına yol açmaktadır.

Yunanistan'ın, AB üyesi ülkeler için genelde geçerli olmayan bazı düzenlemelerini aşmak için yabancı şirketler Yunan veya AB orjinli şirketlerle işbirliğine gitme yolunu tercih edebilmektedirler.

Tüm AB üyesi ülkelerde olduğu gibi insan ve çevre sağlığı ile ürün güvenliği gerekçesiyle uyulması gereken CE işareti vb. gibi kurallar bulunmaktadır.

4. SEKTÖRLERE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

GSYH'nin Dağılımı	Sektörel	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cari Fiyatlar (Milyar Euro)	Tarım	7,1	6,8	6,7	6,7	6,3	6,5	6,1	6,4	6,8	6,1	6,8	6,6	6,9	6,8
	Sanayi	26,9	27,2	25,8	24,3	22,9	22,6	21,9	21,3	22,1	21,9	22,1	21,5	21,4	20,6
	Hizmetler	171,3	179,8	179,9	166,7	149,0	137,1	131,2	129,0	126,7	123,9	125,6	127,7	130,7	118,2
	GSYH	232,7	242,0	237,5	224,1	203,3	188,4	179,6	177,3	176,1	174,2	177,2	179,7	183,4	165,8
Büyüme Oranları (%)	Tarım	-12,8	1,2	5,0	4,7	2,8	6,0	-7,1	5,1	-2,4	-7,4	13,1	-1,4	5,1	-0,3
	Sanayi	2,8	-8,7	-0,8	-15,2	-8,6	-4,0	-7,7	-3,6	-1,4	0,5	3,7	0,4	0,9	-3,9
	Hizmetler	4,0	1,9	-4,6	-5,0	-9,9	-6,9	-1,4	0,4	0,1	-0,7	1,0	1,4	1,3	-9,0
	GSYH	3,3	-0,3	-4,3	-5,5	-10,1	-7,1	-2,7	0,7	-0,4	-0,5	1,3	1,6	1,9	-8,2
Pay (%)	Tarım	3,0	2,8	2,8	3,0	3,1	3,4	3,4	3,6	3,9	3,5	3,9	3,7	3,8	4,1
	Sanayi	11,5	11,2	10,9	10,9	11,2	12,0	12,2	12,0	12,5	12,6	12,5	12,0	11,7	12,4
	Hizmetler	73,6	74,3	75,7	74,4	73,3	72,8	73,0	72,7	71,9	71,1	70,9	71,1	71,3	71,3

TARIM

- GSYH içindeki ort. payı %3-4 ile sınırlı.
- İstihdamdaki payı %12.
- Önemli alt sektörler meyve-sebze (>%40), süt ürünleri (%10) ve zeytinyağı (≥%10-dünyada 2'nci)
- Balık (kendine yeterliliği fazla değil, deniz değil-çiftlik balıkçılığı)
- İhracatının %22'si (Esaslı bölümü meyve-sebze, süt ürünleri)
- İthalatının %14'ü (Esaslı bölümü etmandıra-deniz ürünü)

SANAYİ

- GSYH içindeki ort. payı %11-12 ile sınırlı.
- İstihdamdaki pay %12.
- Önemli alt sektörler madencilik, imalat-yüksek teknoloji değil-, elektrik/su temini gibi kollar.
- İmalatta başı çeken alt sektörler: metal, eczacılık ür., mobilya, yiyecek/içecek, tekstil, hazır giyim.
- İmalat sanayide KKO %70 seviyesinde. (AB ortalaması \geq 85)

HİZMETLER

- GSYH içindeki ort. payı \geq %73
- Önemli alt sektörler: turizm konaklama, perakende ticaret, gemicilik (ulaştırma), emlak

TURİZM:

- En fazla turist çeken 13'üncü ülke
- Turist sayısı yaklaşık 34 milyon kişi.
- Turizm gelirleri 18,2 milyar Euro (Tek başına GSYH'nin %10'u)
- Sadece konaklama ve gıda hizmetlerinin istihdamdaki payı %22,7.
- Ziyaretçilerin %65'i, gelirlerin %69'u AB'den.
- En fazla ziyaretçi Almanya, İngiltere, İtalya, Fransa, Romanya, ABD'den geliyor.

İNŞAAT-EMLAK:

- 2019 yılında bina inşası için alınan izin sayısı yıllık %13 arttı. Sektör de 2020'de %10 büyüdü.
- Yabancıların emlak yatırımlarında artış. (Türkiye 2'nci sırada.)

LOJİSTİK:

- Gemicilik konusunda tarihsel tecrübe.
- Dünyanın en büyük gemi filosuna sahip.
- Ege ve Adriyatik'teki hatların büyük kısmını Yunan gemiler işletiyor.
- Denizyolu ile yapılan ticaretin %20'si Yunan gemisi ile taşıyor.

PERAKENDE TİCARET:

- Sektörler içinde istihdam payının %29,5 ile en yüksek olduğu sektör.
- Yerli-yabancı zincir süpermarket ve mağazalar hakim.
- Rekabetçi.

5. DIŞ TİCARET

Genel Durum

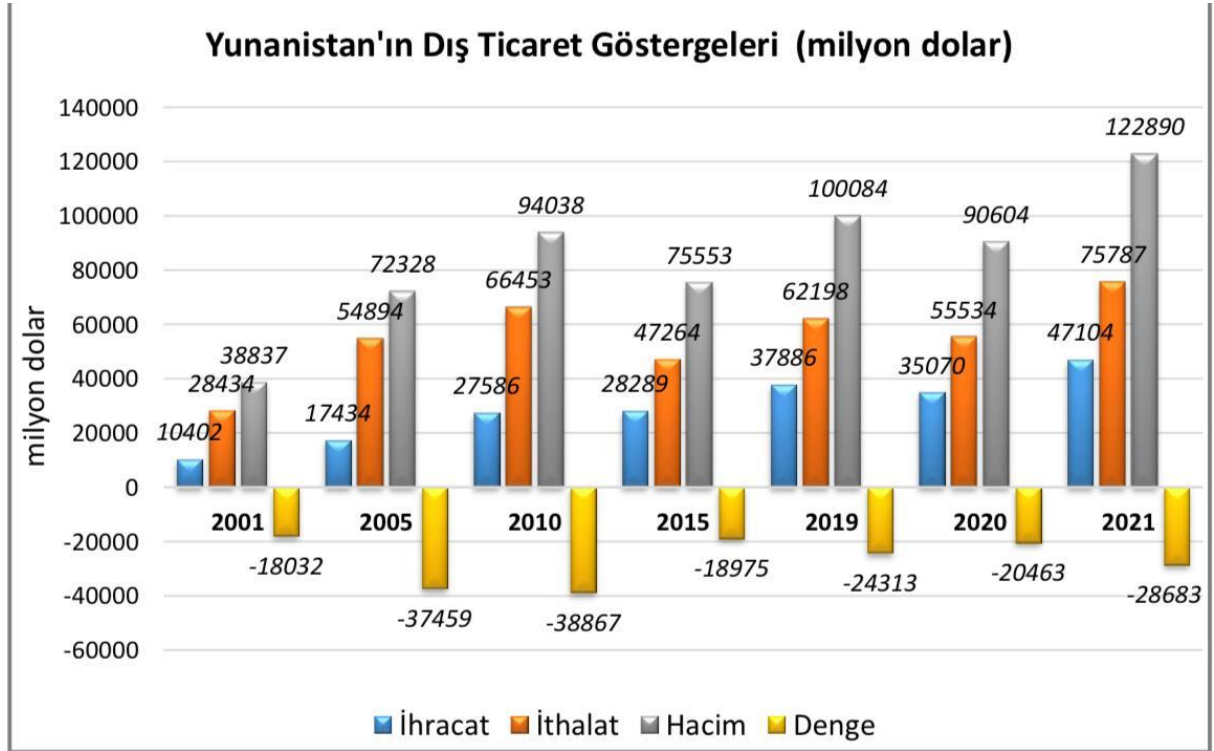
Yunanistan'ın 2021 yılında ihracatı 47 milyar dolar, ithalatı ise 75 milyar dolar değerinde gerçekleşmiştir ve ticaret açığı 28 milyar dolar değerindedir.

2021 yılı ihracatı bir önceki yıla göre %32 oranında artış göstermiştir. Ülke dünya ihracatından aldığı %0,2 pay ile 56. sırada yer almaktadır. Yüksek teknoloji ihracatı 2020 yılında 2 milyar dolar olan Yunanistan dünyada 43. sıradadır.

2021 yılında bir önceki yıla göre ithalatı %33 oranında artmış olup dünya ithalatından aldığı pay %0,3 olmuştur.

Yunanistan'ın 2021 yılı ihracatında başı çeken ürün grupları mineral yakıt, yağlar, eczacılık ürünleri, alüminyum ve alüminyumdan eşya olmuştur. İthalatında ise mineral yakıtlar, yağlar, makineler mekanik cihazlar ve aletler ile elektrikli makine ve cihazlar başta gelen ürün gruplarıdır.

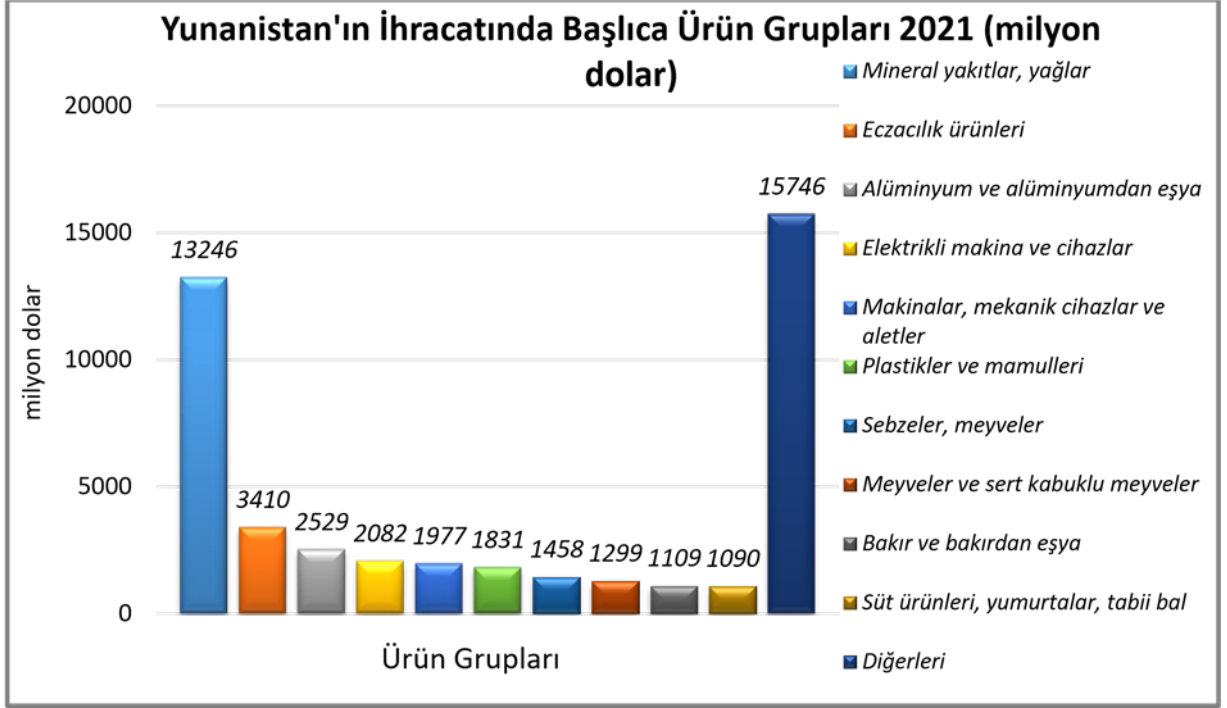
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

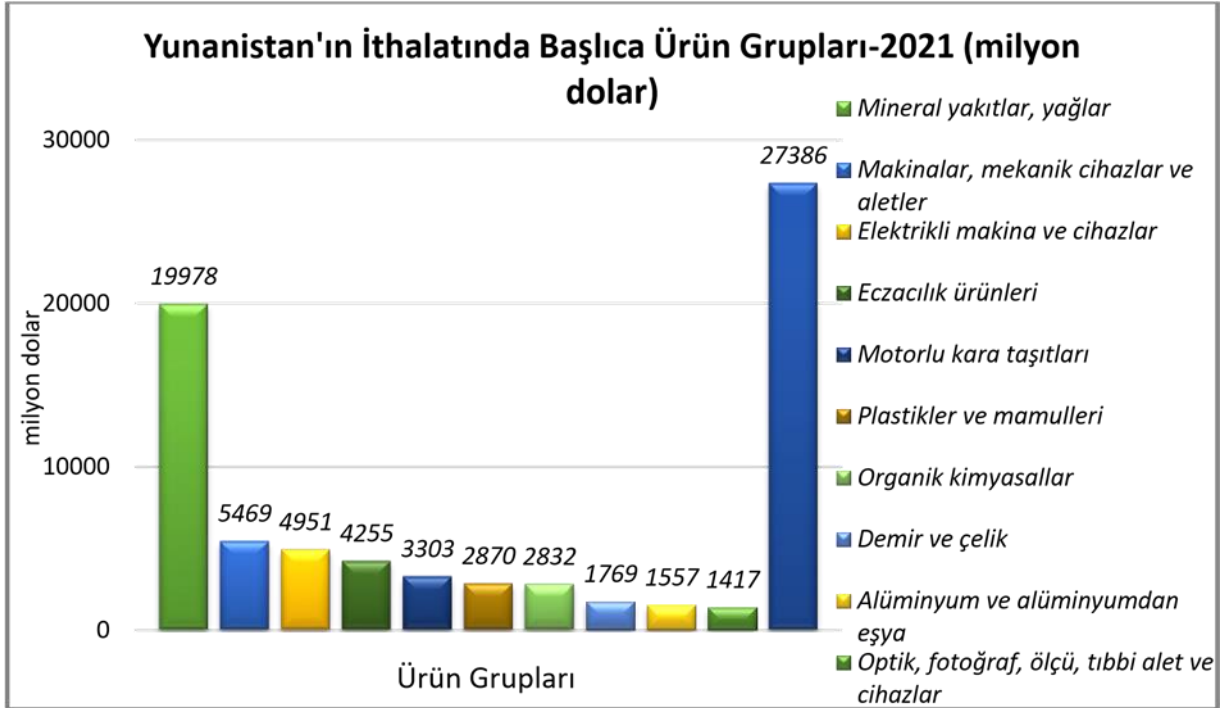
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

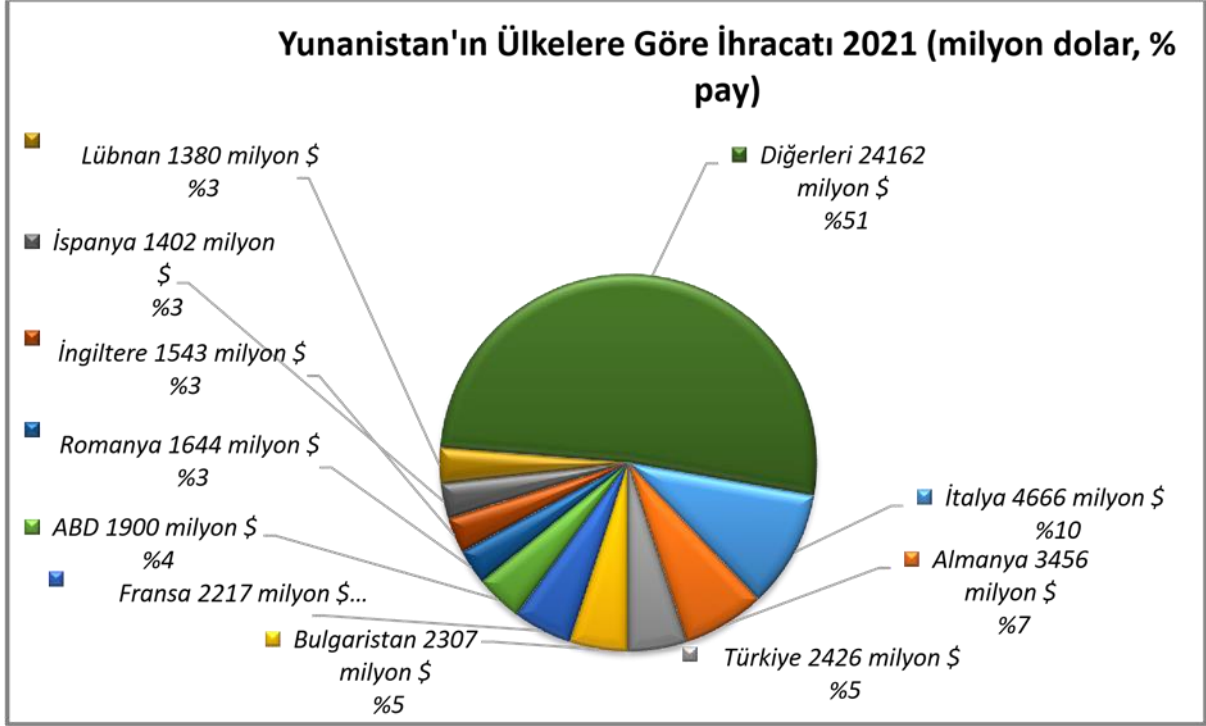
İthalat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

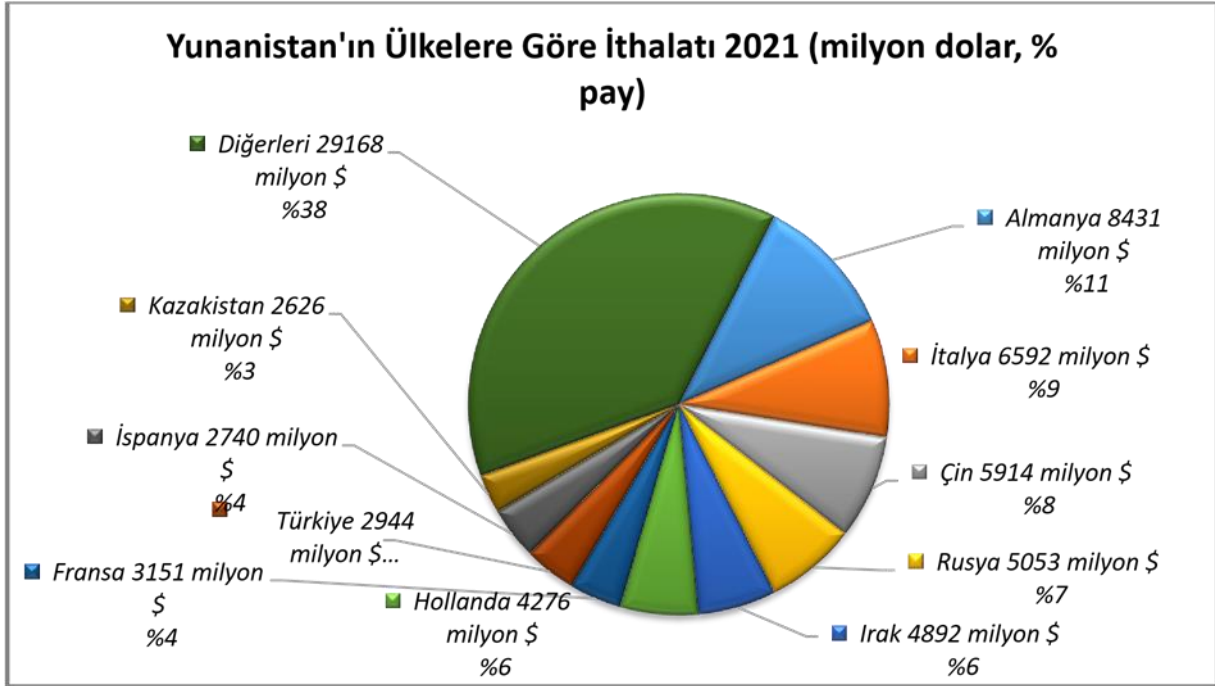
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

İthalat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

Yunanistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 20202021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		37 885 527	35 070 462	47 103 651	100	34,3
1.	İtalya	4 089 943	3 692 358	4 665 503	9,9	26,4
2.	Almanya	2 519 380	2 686 289	3 456 294	7,3	28,7
3.	Türkiye	2 209 603	1 528 497	2 425 611	5,1	58,7
4.	Bulgaristan	1 746 443	1 682 450	2 306 912	4,9	37,1
5.	Fransa	1 324 985	2 025 508	2 217 079	4,7	9,5
6.	ABD	1 461 451	1 312 363	1 900 117	4	44,8
7.	Romanya	1 135 194	1 248 623	1 644 309	3,5	31,7
8.	İngiltere	1 370 965	1 326 798	1 543 241	3,3	16,3
9.	İspanya	1 235 491	1 292 520	1 402 499	3	8,5
10.	Lübnan	1 301 275	740 377	1 379 785	2,9	86,4
11.	Libya	451 368	719 366	1 186 951	2,5	65
12.	G. Kore	175 482	378 045	1 084 830	2,3	187
13.	Hollanda	782 245	785 712	1 071 092	2,3	36,3
14.	K. Makedonya	889 364	616 284	1 026 779	2,2	66,6
15.	Polonya	554 363	652 733	870 749	1,8	33,4

Kaynak: Trademap-www.trademap.org- Direct data, Yunanistan

Yunanistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 20202021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		62 198 045	55 533 638	75 786 743	100	36,5
1.	Almanya	6 595 698	6 605 886	8 430 997	11,1	27,6
2.	İtalya	4 890 032	4 604 927	6 591 686	8,7	43,1
3.	Çin	4 546 496	4 275 097	5 913 808	7,8	38,3
4.	Rusya	4 569 105	3 336 072	5 052 746	6,7	51,5
5.	Irak	5 095 453	2 283 534	4 891 637	6,5	114,2
6.	Hollanda	3 002 872	3 399 957	4 275 637	5,6	25,8
7.	Fransa	2 588 555	2 357 610	3 151 474	4,2	33,7
8.	Türkiye	2 175 495	1 771 786	2 943 756	3,9	66,1
9.	İspanya	2 173 950	1 830 222	2 740 131	3,6	49,7
10.	Kazakistan	1 799 447	1 797 137	2 626 476	3,5	46,1
11.	Bulgaristan	2 033 190	1 791 205	2 492 072	3,3	39,1
12.	Belçika	1 868 626	1 814 147	2 475 027	3,3	36,4
13.	ABD	1 369 357	1 114 006	1 684 717	2,2	51,2
14.	Mısır	943 439	699 623	1 520 608	2	117,3
15.	İrlanda	965 908	1 994 814	1 373 087	1,8	-31,2

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-Direct data, Yunanistan

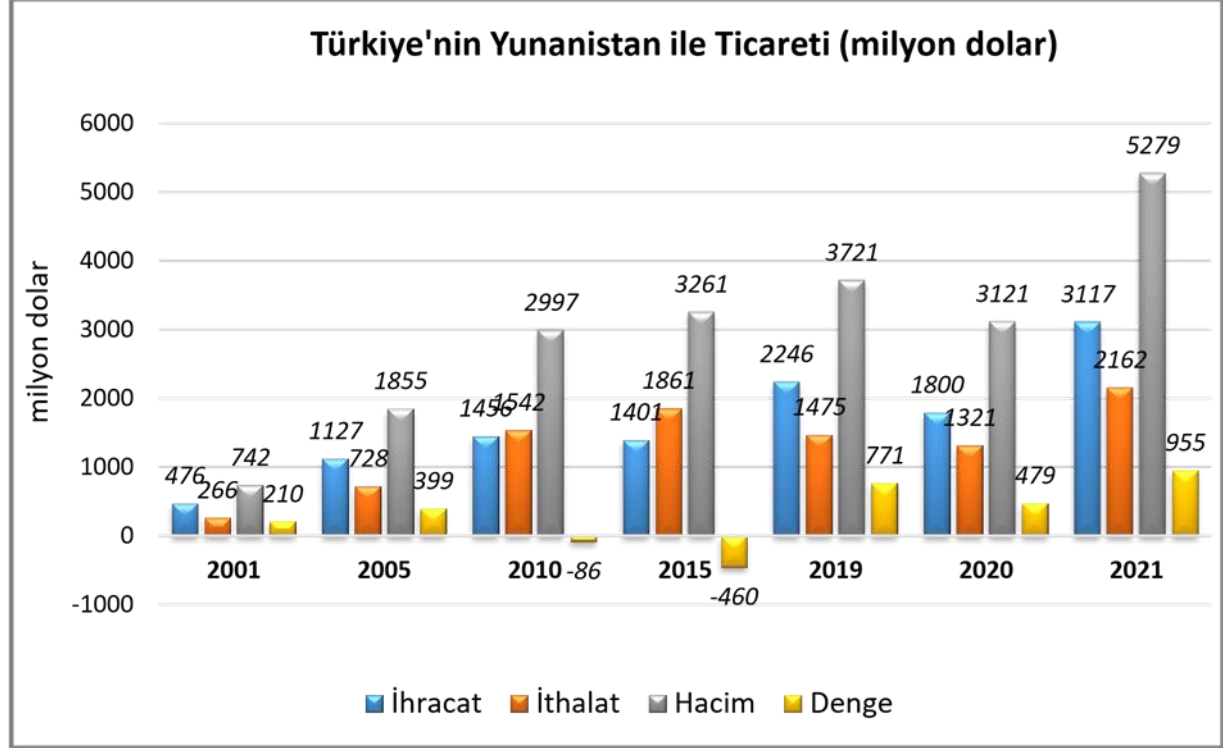
6. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

2021 yılında Türkiye'nin Yunanistan'a ihracatı geçen yıla göre %73 oranında artarak 3,11 milyar dolara yükselerek son on yıllık ihracatımızın rekorunu kırmıştır. İthalat ise geçen yıla göre %64 oranında artarak 2,2 milyar dolar değerine yükselmiştir.

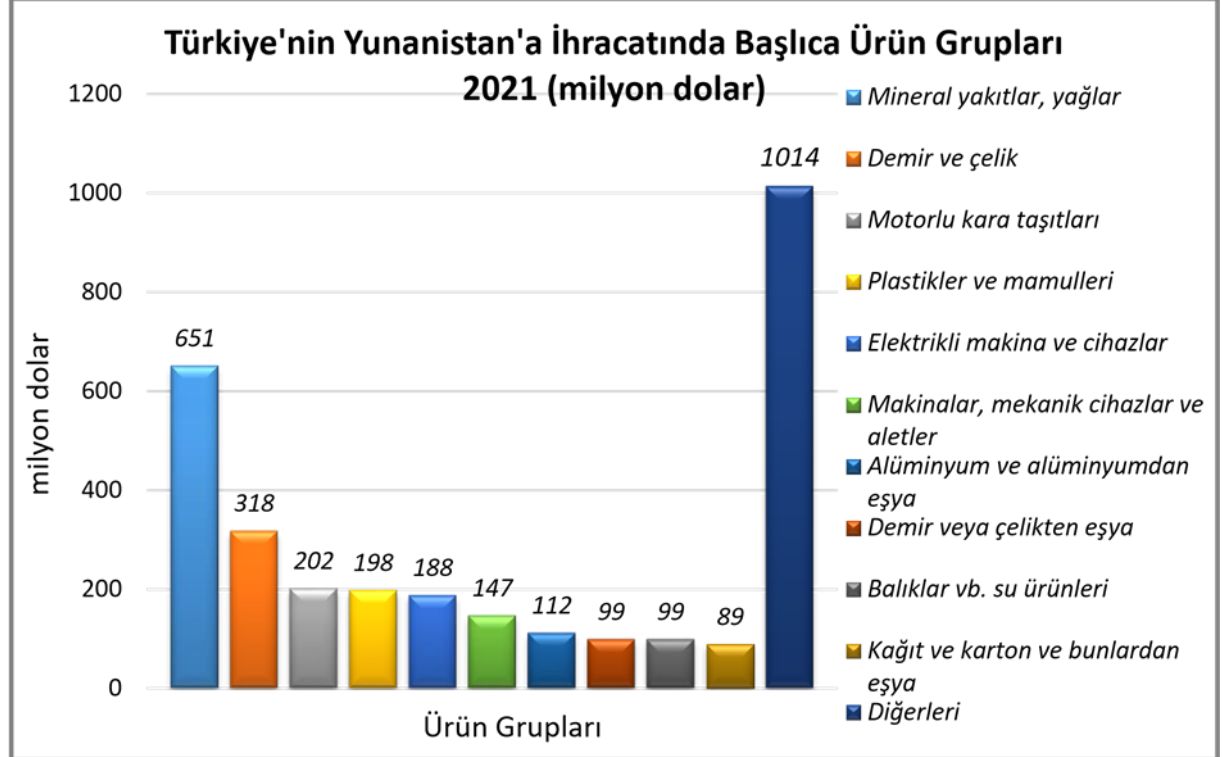
İki ülke arasındaki ticaret dengesi 955 milyon dolarla Türkiye lehinedir. 2021 yılında ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %1,6 olup 18. sıradaki pazarımızdır. Toplam ithalatımızdaki payı ise %0,8 dir ve 27. Sırada yer almaktadır.

Türkiye-Yunanistan Dış Ticareti

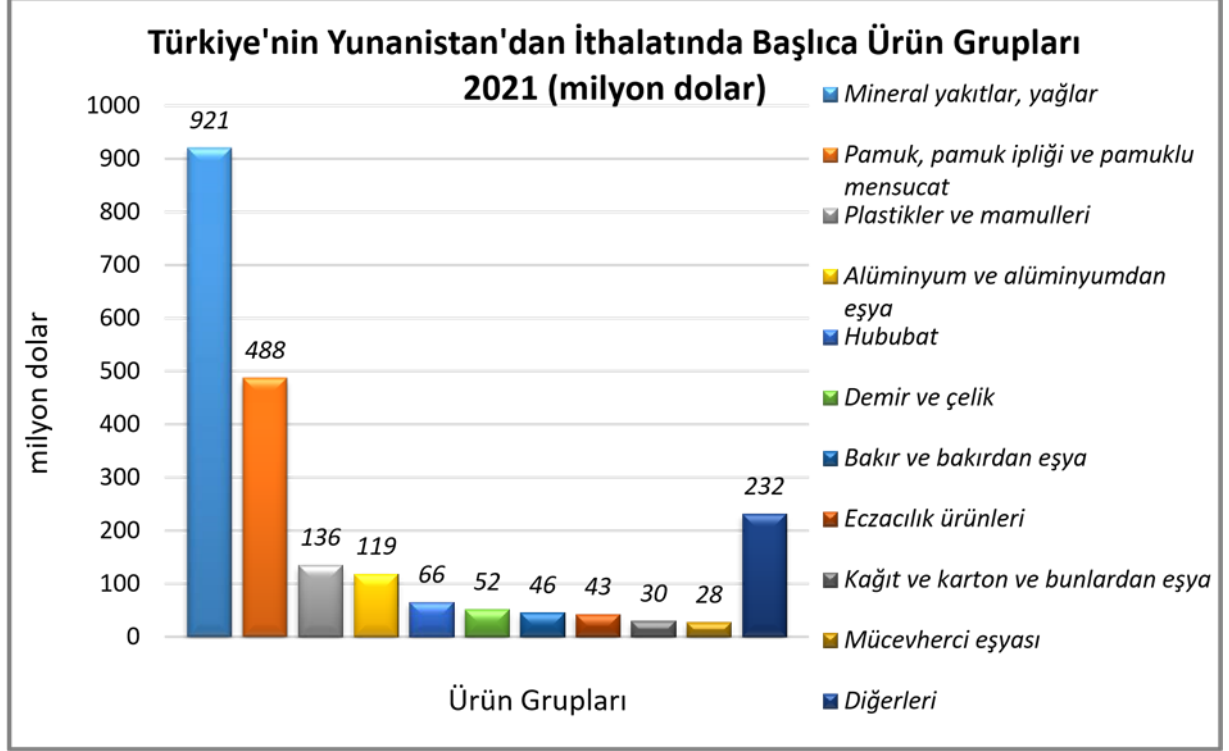
Kaynak: Trademap-www.trademap.org-- Direct data-Türkiye

Türkiye'nin Yunanistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-- Direct data-Türkiye

Türkiye'nin Yunanistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-www.trademap.org-- Direct data-Türkiye